

ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 33/4

25 օգոստոսի 2015 թ.

Քննարկվեց «ՔԱԴ» ՍՊԸ 03.07.2015 թ-ի դիմում-գանգատը ՀՀ ՖՆ Կենտրոնի ՀՏ 12.07.2014 թ-ի կամերալ ուսումնասիրության արդյունքներով հայտնաբերված անհամապատասխանությունների, անճշտությունների, խախտումների վերաբերյալ արձանագրության դեմ:

«ՔԱԴ» ՍՊԸ գանգատում բերված փաստարկները.

«ՔԱԴ» ՍՊԸ-ն (այսուհետ նաև Ընկերություն) զբաղվում է ծրագրավորմամբ և մշտապես բարելավորեն կատարել է իր հարկային պարտականությունները:

2010թ., 2011թ., 2012թ. ընկերությունը հանդիսացել է ԱԱՀ վճարող: Ընկերությունը Կենտրոնի հարկային տեսչությանը ներկայացրել է հայտարարություն, որպես ավելացված արժեքի հարկ վճարող հաշվառվելու և ավելացված արժեքի հարկի վճարողի հաշվառման համար կիրառելու մասին: Նշված հայտարարությունը Կենտրոնի ՀՏ-ում մուտքագրվել է 01.02.2013թ.:

Այդ հայտարարության հիման վրա ընկերությունը Կենտրոնի ՀՏ-ում հաշվառվել է որպես ԱԱՀ վճարող և տրամադրվել է ԱԱՀ վճարողի հաշվառման համար:

Մինչև 01.01.2015թ. գործող ՀՀ կառավարության 04.08.2011թ. թիվ 1104-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 12-րդ կետի համաձայն հարկային մարմինն իր պաշտոնական ինտերնետային կայքում տեղադրում է հարկ վճարողի հաշվառման համարներով և կազմակերպության անվանմամբ փնտրելու հնարավորությամբ ԱԱՀ վճարող հաշվառված անձանց ցանկը:

Տվյալ դեպքում հարկային մարմինն իր պաշտոնական ինտերնետային կայքում ԱԱՀ վճարող հաշվառված անձանց ցանկում տեղադրել է նաև ընկերությանը:

Շուրջ 10 ամիս անց ընկերությունը ստացել է Կենտրոն ՀՏ-ի 21.10.2013թ. գրությունը, որով հայտնվել է, որ ընկերությունը համարվում է շրջանառության հարկ վճարող և առաջարկվել է Կենտրոնի ՀՏ ներկայացնել ԱԱՀ վճարող համարվելու հիմքերը կամ օրենքով սահմանված կարգով ներկայացնել շրջանառության հարկի հաշվարկները, ԱԱՀ-ի ճշգրտված հաշվարկները:

Կենտրոնի ՀՏ-ին ուղղված 29.11.2013թ. դիմումով ընկերությունը ներկայացրել է ԱԱՀ վճարող համարվելու վերաբերյալ հետևյալ հիմքերը.

Առաջնորդվելով «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 4-րդ կետի պահանջներով ընկերությունն իր հաշվառման վայրի հարկային մարմնին վերադաս հարկային մարմնի սահմանած ձևաթուղթը լրացնելով 2013թ. հունվարի 31-ին հայտարարություն է ներկայացրել Կենտրոնի ՀՏ ավելացված արժեքի հարկ վճարող հանդիսանալու և ԱԱՀ վճարողի հաշվառման համար կիրառելու վերաբերյալ:

Այդ հայտարարության հիման վրա ընկերությունը հարկ վճարողների հաշվետվությունների ներկայացման էլեկտրոնային համակարգում ճանաչվել է ԱԱՀ վճարող և նախորդ երեք եռամսյակների համար ներկայացրել է ԱԱՀ-ի հաշվարկներ, որոնք համակարգի կողմից ճանաչվել են վավեր:

«ՔԱԴ» ՍՊԸ ներկայացուցիչները հանդիպել են Կենտրոնի ՀՏ և տեղեկացվել, որ խնդիրը ԱԱՀ վճարող հանդիսանալու վերաբերյալ հայտարարության ձևաթղթի մեջ է և ոչ թե դրա բովանդակության: Այդ կապակցությամբ ներկայացվում է հետևյալը:

Ընկերության կողմից ներկայացված հայտարարությունը լրացվել է նույն օրը Կենտրոնի ՀՏ սպասարկման բաժնից վերցված ձևաթղթի վրա:

Հայտարարության մեջ հստակ նշված է, որ Ընկերությունը հայտարարում է, որ հանդիսանում է ԱԱՀ վճարող 01.01.2013 թ-ից մինչև 31.12.2013 թ-ն ընկած ժամանակահատվածի ընթացքում:

Ընկերությունը խնդրում է հաշվի առնել վերը նշվածը որպես ԱԱՀ վճարող համարվելու հիմքերի ներկայացում և «ՔԱԴ» ՍՊԸ մինչ այժմ հարկ վճարողների հաշվետվությունների ներկայացման էլեկտրոնային համակարգում որպես ԱԱՀ վճարող ճանաչվելը դիտել իրավաչափ:

Նշված դիմումը ներկայացնելուց հետո Կենտրոնի ՀՏ-ի կողմից արձագանք չի եղել: Սակայն պարզվել է, որ 12.07.2014թ. Կենտրոնի ՀՏ-ում կատարված կամերալ ուսումնասիրության արդյունքներով կազմվել է արձանագրություն, որով դարձյալ բարձրացվել է նույն հարցը: Արձանագրությամբ նշվել է, որ ընկերությունը 2013 թ-ին չի համարվում ԱԱՀ վճարող, որի մասին բազմիցս գրավոր տեղեկացվել է, սակայն առ այսօր 2013թ. համար շրջանառության հարկի հաշվարկներ չի ներկայացրել:

Նշված հարցի վերաբերյալ նման բովանդակությամբ հայտարարություն է տարածել Մարդու իրավունքների պաշտպանի գրասենյակը:

Ծանոթանալով նույնանման փաստական հանգամանքներ ունեցող մեկ այլ գործով Հանձնաժողովի 14.10.2014թ. թիվ 1/2 որոշմանը, ընկերությանը հայտնի է նշված հարցի վերաբերյալ մոտեցումը: Նշված որոշումից պարզ է եղել նաև, որ ՀՀ կառավարությունում այս հարցի վերաբերյալ 27.11.2013թ. կայացած քննարկման արդյունքում կազմված թիվ 23.1/6(1779201-13 արձանագրության 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետով ՀՀ վարչապետի կողմից տրվել է հանձնարարական:

Հաշվի առնելով ընկերության 29.11.2013թ. գրությամբ նշվածը, ինչպես նաև հարցի վերաբերյալ ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի կողմից տարածած տեղեկությունը, այն պայմաններում, երբ՝

- ընկերության կողմից ներկայացված ավելացված արժեքի հարկ վճարող հաշվառվելու և ավելացված արժեքի հարկի վճարողի հաշվառման համար կիրառելու մասին հայտարարությունը բովանդակային առումով չի տարբերվում ԱԱՀ վճարող համարվելու վերաբերյալ հայտարարությունից, դրանում առկա է նշում ԱԱՀ վճարող համարվելու կոնկրետ ժամանակահատվածի վերաբերյալ և բովանդակային առումով պարունակում է մյուս բոլոր պահանջները,

- ընկերությունն այդ հայտարարության հիման վրա Կենտրոնի ՀՏ-ում հաշվառվել է որպես ԱԱՀ վճարող և նույն ՀՏ-ի կողմից տրամադրվել է ԱԱՀ վճարողի հաշվառման համար,

- ընկերությանը ԱԱՀ վճարողի հաշվառման համար տրամադրելու վերաբերյալ Կենտրոնի ՀՏ-ի այդ գործողությունը դիտել է որպես իրավաչափ և դրա ոչ իրավաչափությունը որևէ ձևով չի վիճարկվել,

- հարկային մարմինն իր պաշտոնական ինտերնետային կայքում ԱԱՀ վճարող հաշվառված անձանց ցանկում ներառել է նաև ընկերությանը,

- հայտարարության ձևը ընկերությանը տրամադրվել է Կենտրոնի ՀՏ-ում, որպես տվյալ իրավիճակում պահանջվող ձևաթուղթ, ընկերության միակ նպատակը եղել է ԱԱՀ վճարող համարվելը և որևէ միտում չի ունեցել խախտում թույլ տալու:

Ընկերությունը գտնում է, որ 12.07.2014թ. կամերալ ուսումնասիրություն կատարելիս հարկային մարմինը միայն ձևական պահանջների պահպանման նպատակով է ընկերությանը ծանրաբեռնել լրացուցիչ պարտականություններով, համարելով, որ ընկերությունը 2013 թ-ին չի համարվում ԱԱՀ վճարող:

Ելնելով նշվածից՝ ընկերությունը խնդրում է չեղյալ ճանաչել ՀՀ ՖՆ Կենտրոնի ՀՏ 12.07.2014 թ-ի կամերալ ուսումնասիրության արդյունքներով հայտնաբերված անհամապատասխանությունների, անճշտությունների, խախտումների վերաբերյալ արձանագրությունը:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների զանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների զանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ՖՆ Կենտրոնի ՀՏ 12.07.2014 թ-ի կամերալ ուսումնասիրության արդյունքներով հայտնաբերված անհամապատասխանությունների, անճշտությունների, խախտումների վերաբերյալ արձանագրությամբ մասնավորապես արձանագրվել է, որ ընկերության կողմից ներկայացված 2013-2014թ.թ. ԱԱՀ-ի հաշվարկների ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ ընկերությունը 2013 թ-ին չի համարվում ԱԱՀ վճարող: Նման եզրակացության համար հիմք է հանդիսացել այն հանգամանքը, որ ընկերությունն ավելացված արժեքի հարկ վճարող համարվելու վերաբերյալ հայտարարության փոխարեն ներկայացրել է որպես ավելացված արժեքի հարկ վճարող հաշվառվելու և ավելացված արժեքի հարկի վճարողի հաշվառման համար կիրառելու մասին հայտարարություն:

Նշվեց նաև, որ խնդրո առարկա հարցի վերաբերյալ Հանձնաժողովը բազմիցս արտահայտել է իր դիրքորոշումը, որը կայանում է հետևյալում:

«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ նաև օրենք) 3-րդ հոդվածի համաձայն՝ ԱԱՀ վճարող է համարվում, մասնավորապես, որպես ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնող գրանցված իրավաբանական անձը՝ ԱԱՀ վճարող համարվելու վերաբերյալ հայտարարությունում նշված օրվանից մինչև հայտարարությունում նշած տարվա ավարտը, բայց ոչ շուտ, քան հայտարարությունը ներկայացնելու հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրացուցային օրվանից, եթե անձը կարող է համարվել շրջանառության հարկ վճարող, սակայն իր հաշվառման վայրի հարկային մարմնին վերադաս հարկային մարմնի սահմանած ձևով գրավոր հայտարարություն է ներկայացրել ԱԱՀ վճարող համարվելու վերաբերյալ:

Հայտարարության ձևը հաստատված է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ նախագահի 11.02.2011թ. թիվ 51-Ն հրամանով (հաշվետվությունների ներկայացման էլեկտրոնային համակարգում 84-րդ ձև), որի ներկայացման դեպքում է միայն շրջանառության հարկ վճարող համարվելու պայմաններին բավարարող անձը համարվում ԱԱՀ վճարող: Նշված հայտարարությունը չներկայացնելու դեպքում անձը չի կարող համարվել ԱԱՀ վճարող:

ՀՀ կառավարության 04.08.2011 թ-ի «Ավելացված արժեքի հարկ վճարողների հաշվառման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 1104-Ն որոշմամբ սահմանված է հարկային մարմնում ավելացված արժեքի հարկ վճարողների հաշվառման կարգը, որի համաձայն՝ ԱԱՀ վճարող համարվող անձինք հարկային մարմին են ներկայացնում իրենց՝ որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառելու հայտարարություն (հաշվետվությունների ներկայացման էլեկտրոնային համակարգում 71-րդ ձև): Որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառվելու համար օրենքի պահանջ է, որ հարկ վճարողը արդեն իսկ հանդիսանա ԱԱՀ վճարող:

Ավելին, ՀՀ կառավարության 04.08.2011 թ-ի «Ավելացված արժեքի հարկ վճարողների հաշվառման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 1104-Ն որոշմամբ սահմանվել է, որ որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառվելու հայտարարություն չեն ներկայացնում որպես ԱԱՀ վճարող համարվելու վերաբերյալ հայտարարություն տված անձինք:

Ելնելով վերոգրյալից, որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառվելու և ԱԱՀ վճարողի հաշվառման համար կիրառելու մասին հայտարարության ներկայացումը հիմք չէ անձին ԱԱՀ վճարող համարելու համար: Հաշվի առնելով, որ հայտարարություն ներկայացրած անձի՝ ԱԱՀ վճարող համարվելու օրենսդրական հիմքերը հայտարարությունը ներկայացնելու պահին հարկային մարմնին հայտնի չեն, հարկային մարմինն ընդունել է ԱԱՀ վճարող հաշվառելու հայտարարությունը, ինչը, սակայն, «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն չի նշանակում, որ հաշվառման համար հայտարարություն ներկայացրած հարկ վճարողը համարվում է ԱԱՀ վճարող:

Մինևույն ժամանակ, Հանձնաժողովը հաշվի է առնում այն հանգամանքը, որ ՀՀ վարչապետի մոտ 27.11.2013 թ-ին կայացած քննարկման արդյունքում կազմված թիվ 23.6/[177920]-13 արձանագրության 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետով հանձնարարվել է բոլոր այն դեպքերում, երբ տնտեսավարող սուբյեկտն իր տնտեսական գործունեությունը տեղափոխել է ընդհանուր հարկման դաշտ և ցուցաբերել բարեխիղճ հարկատուի վարքագիծ (ժամանակին կատարել է իր հարկային պարտավորությունները)՝ չկիրառել օրենսդրորեն նախատեսված (ընթացակարգերի խախտմամբ ԱԱՀ վճարող համարվելու համար) պատժամիջոցները:

Հիմք ընդունելով ՀՀ վարչապետի մոտ 27.11.2013 թ-ին կայացած քննարկման N 23.6/[177920]-13 արձանագրության 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետով տրված հանձնարարականը, ինչպես նաև այն, որ «ՔԱԴ» ՍՊԸ-ն ցուցաբերել է բարեխիղճ հարկատուի վարքագիծ և չունի չկատարված հարկային պարտավորություններ, Հանձնաժողովը գտնում է, որ ընկերության գանգատը ենթակա է բավարարման:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

Չեղյալ համարել ՀՀ ՖՆ Կենտրոնի ՀՏ 12.07.2014 թ-ի կամերալ ուսումնասիրության արդյունքներով հայտնաբերված անհամապատասխանությունների, անճշտությունների, խախտումների վերաբերյալ արձանագրությունը:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ